

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

รูปแบบการวิจัย

การศึกษาเชิงพรรณนา ณ เวลาใด เวลาหนึ่ง (Cross – Sectional Descriptive Study)

ประชากร

1. ประชากรเป้าหมาย (Target Population) คือ แพทย์ ทันตแพทย์ เภสัชกร และพยาบาลวิชาชีพที่ปฏิบัติงานในโรงพยาบาลรัฐบาล สังกัดกระทรวงสาธารณสุขและโรงพยาบาลเอกชน ทุกแห่ง

2. ประชากรตัวอย่าง (Sampled Population) คือ แพทย์ ทันตแพทย์ เภสัชกร พยาบาลวิชาชีพที่ปฏิบัติงานในโรงพยาบาลศูนย์ โรงพยาบาลทั่วไป โรงพยาบาลชุมชน และโรงพยาบาลเอกชน จาก 12 เขต (แบ่งตามเขตการตรวจราชการกระทรวงสาธารณสุข) และกรุงเทพมหานคร

ตัวอย่าง (Sample) คือ แพทย์ ทันตแพทย์ เภสัชกร พยาบาลวิชาชีพที่ปฏิบัติงานอยู่ในแผนก ผู้ป่วยนอก ผู้ป่วยใน ห้องฉุกเฉิน ห้องผ่าตัด ห้องคลอด ทันตกรรม เภสัชกรรม และฝ่ายส่งเสริมสุขภาพ ของโรงพยาบาลศูนย์ หรือโรงพยาบาลทั่วไป โรงพยาบาลชุมชน (ขนาด 30 – 60 เตียง) ของรัฐบาล และโรงพยาบาลเอกชนจาก 12 เขต (แบ่งตามเขตการตรวจราชการกระทรวงสาธารณสุข) และกรุงเทพมหานคร ที่ได้รับการสุ่มเลือก

3. ขนาดตัวอย่าง (Sample size)

การคำนวณขนาดตัวอย่าง คำนวณจากสูตร ⁽²⁸⁾

$$n = Z^2 pq/d^2$$

โดยกำหนดให้

$Z =$ ที่ระดับความเชื่อมั่นที่ 95 % CI เมื่อ α 0.05 มีค่า = 1.96

$p =$ สัดส่วนของการแสดงความคิดเห็นต่อบรรยากาศด้านความปลอดภัยของผู้ป่วยในมุมมองของบุคลากรโรงพยาบาล = 0.5

$$q = 1 - p = 0.5$$

$d =$ ความคลาดเคลื่อนของโอกาสที่จะพบบรรยากาศองค์กรด้านความปลอดภัย (Maximum permissible error) = 0.05

แทนค่าในสูตร

$$n = (1.96)^2 (0.5)(0.5) / (0.05)^2 = 384.16 \quad \text{หรือ} \quad 385 \quad \text{คน}$$

ดังนั้นขนาดตัวอย่างอย่างน้อยที่ต้องใช้คือ 385 คน

จากค่าประมาณการของจำนวนบุคลากรโรงพยาบาล ทั้ง 4 วิชาชีพ ซึ่งประกอบไปด้วย แพทย์ ทันตแพทย์ เกษัชกร พยาบาลวิชาชีพ ผู้วิจัยได้แบ่งกลุ่มตัวอย่างตามแผนกหรือหน่วยงานของแต่ละประเภทของโรงพยาบาล และลักษณะของตำแหน่งงาน (เป็นระดับหัวหน้างาน และผู้ปฏิบัติงาน) โดยในแต่ละแผนก / หน่วยงาน ผู้วิจัยจะเลือกบุคลากรระดับหัวหน้าแบบเจาะจง จำนวน 1 คน และสุ่มเลือกอย่างง่ายโดยการจับสลากรายชื่อบุคลากรระดับผู้ปฏิบัติงาน จำนวน 1 คน ดังนั้น กลุ่มตัวอย่างบุคลากรใน โรงพยาบาลศูนย์หรือโรงพยาบาลทั่วไปที่ต้องการเก็บข้อมูล คือ 27 คน ต่อ 1 โรงพยาบาล X 13 โรงพยาบาล เท่ากับ 351 คน และบุคลากรในโรงพยาบาลชุมชน (ขนาด 30 - 60 เตียง) ที่ต้องการเก็บข้อมูล คือ 16 คนต่อ 1 โรงพยาบาล X 13 โรงพยาบาล เท่ากับ 208 คน และบุคลากรในโรงพยาบาลเอกชน ที่ต้องการเก็บข้อมูล คือ 16 คนต่อ 1 โรงพยาบาล X 13 โรงพยาบาล เท่ากับ 208 คน ซึ่งรวมทั้งสิ้นจะได้ขนาดตัวอย่างบุคลากรที่ต้องการเก็บข้อมูลจำนวน $208+208+351 = 767$ คน แสดงดังตารางที่ 3.1 , 3.2 และ 3.3

ตารางที่ 3.1 จำนวนกลุ่มตัวอย่างตามแผนกของโรงพยาบาลศูนย์หรือโรงพยาบาลทั่วไป

วิชาชีพกลุ่มตัวอย่าง ที่ต้องการเก็บข้อมูล	แผนก / หน่วย ที่กลุ่มตัวอย่าง ปฏิบัติงาน	ลักษณะงานของกลุ่มตัวอย่างและ จำนวนที่ต้องการเก็บข้อมูล (คน)	
		ผู้บริหาร / หัวหน้างาน	ผู้ปฏิบัติ
แพทย์	- ผู้อำนวยการโรงพยาบาล	1	-
	- งานสูติกรรม	1	-
	- งานศัลยกรรม	1	-
	- งานอายุรกรรม	1	-
	- งานกุมารเวชกรรม	1	-
ทันตแพทย์	- งานทันตกรรม	1	1
เภสัชกร	- งานเภสัชกรรม	1	1
พยาบาลวิชาชีพ	- งานห้องฉุกเฉิน	1	1
	- งานห้องคลอด	1	1
	- งานห้องผ่าตัด	1	1
	- งานผู้ป่วยนอก (แห่งที่ 1)*	1	1
	- งานผู้ป่วยนอก (แห่งที่ 2)*	1	1
	- งานผู้ป่วยในอายุรกรรมชาย	1	1
	- งานผู้ป่วยในอายุรกรรมหญิง	1	1
	- งานผู้ป่วยในศัลยกรรม	1	1
- งานส่งเสริมสุขภาพ	1	1	

หมายเหตุ* งานผู้ป่วยนอก (แห่งที่ 1) หมายถึง งานผู้ป่วยนอกอายุรกรรม
งานผู้ป่วยนอก (แห่งที่ 2) หมายถึง งานผู้ป่วยนอกศัลยกรรม

ตารางที่ 3.2 จำนวนกลุ่มตัวอย่างตามแผนกต่างๆในโรงพยาบาลชุมชนและโรงพยาบาลเอกชน

วิชาชีพกลุ่มตัวอย่าง ที่ต้องการเก็บข้อมูล	แผนก / หน่วย ปฏิบัติงาน	ลักษณะงานของกลุ่มตัวอย่างและ จำนวนที่ต้องการเก็บข้อมูล (คน)	
		ผู้บริหาร / หัวหน้างาน	ผู้ปฏิบัติ
แพทย์	- ทุกคนในโรงพยาบาล	1	1
ทันตแพทย์	- งานทันตกรรม	1	-
เภสัชกร	- งานเภสัชกรรม	1	-
พยาบาลวิชาชีพ	- งานห้องฉุกเฉิน	1	1
	- งานห้องคลอด	1	1
	- งานห้องผ่าตัด	1	1
	- งานผู้ป่วยนอก	1	1
	- งานผู้ป่วยใน	1	1
	- งานส่งเสริมสุขภาพ	1	1

ตารางที่ 3.3 จำนวนกลุ่มตัวอย่างแยกตามโรงพยาบาล

ประเภทของโรงพยาบาล	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง (คน)				รวม
	แพทย์	ทันตแพทย์	เภสัชกร	พยาบาลวิชาชีพ	
โรงพยาบาลศูนย์ / ทั่วไป	5	2	2	18	27
โรงพยาบาลชุมชน	2	1	1	12	16
โรงพยาบาลเอกชน	2	1	1	12	16

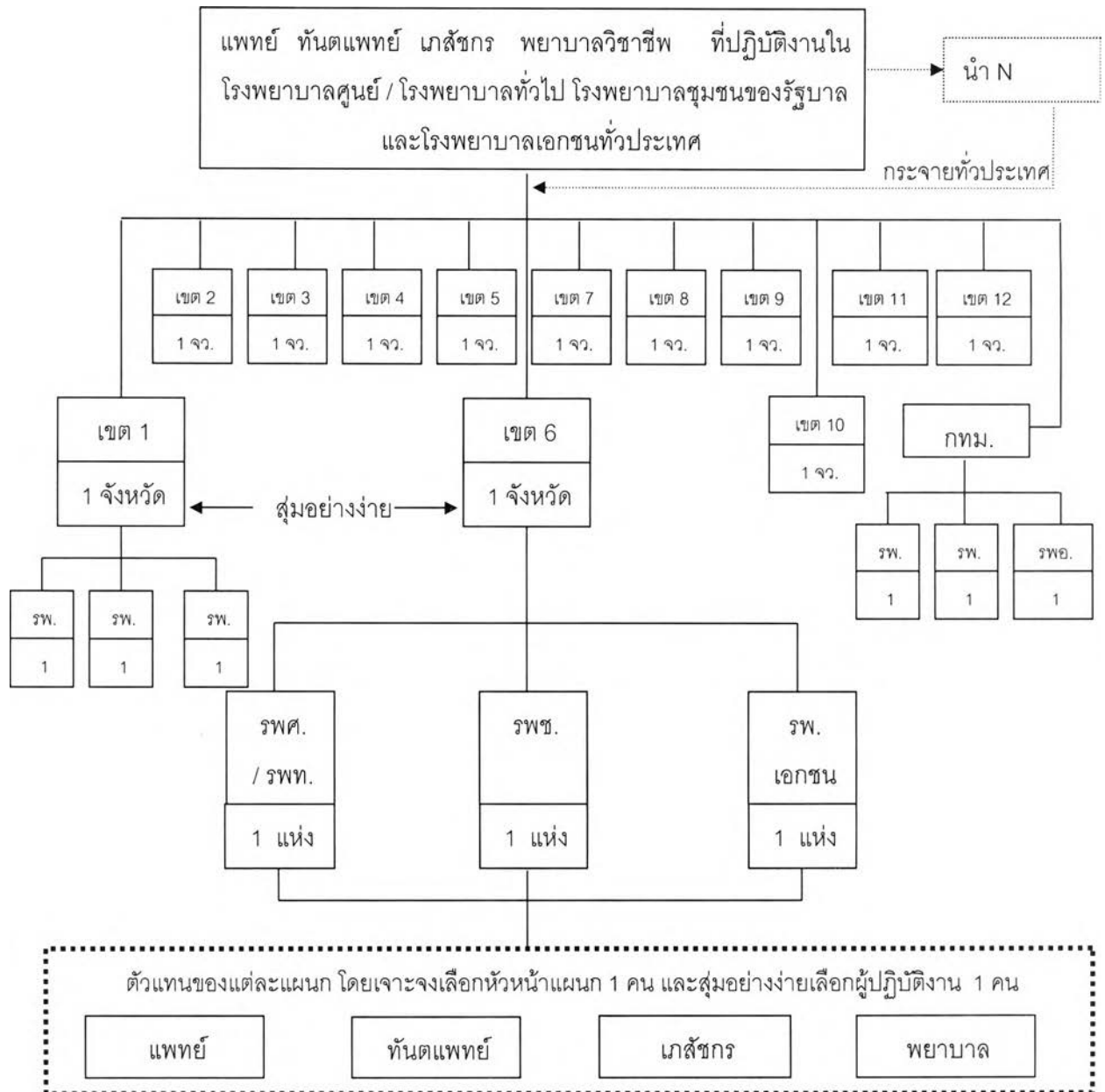
การเลือกโรงพยาบาลที่กลุ่มตัวอย่างปฏิบัติงาน ใช้วิธีการสุ่มอย่างง่าย โดยมีขั้นตอนดังนี้

1. สุ่มอย่างง่ายโดยการจับฉลากเลือก 1 จังหวัด ต่อ 1 เขตการตรวจราชการของกระทรวงสาธารณสุข รวม 12 จังหวัด จาก 12 เขตการตรวจราชการของกระทรวงสาธารณสุข และเจาะจงเลือกกรุงเทพมหานคร รวมทั้งสิ้น 13 จังหวัด

2. เลือกโรงพยาบาล จำนวน 3 แห่ง ต่อ 1 จังหวัดที่เลือกได้ในข้อที่ 1 โดยมีรายละเอียดดังนี้ เจาะจงเลือกโรงพยาบาลศูนย์ จำนวน 1 แห่ง (กรณีจังหวัดที่ไม่มีโรงพยาบาลศูนย์ให้ใช้โรงพยาบาลทั่วไปแทน) และใช้วิธีสุ่มอย่างง่ายโดยการจับฉลากเลือกโรงพยาบาลชุมชน (ขนาด 30 – 60 เตียง) จำนวน 1 แห่ง และโรงพยาบาลเอกชน จำนวน 1 แห่ง ในส่วนของกรุงเทพมหานคร ใช้วิธีสุ่มอย่างง่ายโดยการจับฉลากเลือกโรงพยาบาลขนาดใหญ่ในสังกัดกระทรวงสาธารณสุข (แทนโรงพยาบาลศูนย์หรือโรงพยาบาลทั่วไป) จำนวน 1 แห่ง โรงพยาบาลขนาดกลางในสังกัดกระทรวงสาธารณสุข (แทนโรงพยาบาลชุมชน) จำนวน 1 แห่ง และโรงพยาบาลเอกชน จำนวน 1 แห่ง โดยจะได้โรงพยาบาลจากการเลือกแบบเจาะจงและการสุ่มอย่างง่ายโดยการจับฉลากรวมทั้งสิ้น จำนวน 39 แห่ง ซึ่งประกอบไปด้วย โรงพยาบาลศูนย์หรือโรงพยาบาลทั่วไป จำนวน 13 แห่ง โรงพยาบาลชุมชน (ขนาด 30 – 60 เตียง) จำนวน 13 แห่ง และโรงพยาบาลเอกชน จำนวน 13 แห่ง แสดงดัง แผนภูมิ 3.1

หมายเหตุ ในกรณีที่พบว่ากลุ่มตัวอย่างบุคลากรของโรงพยาบาลแต่ละประเภทของโรงพยาบาลที่ผู้วิจัยสุ่มเลือกศึกษาไม่สะดวก หรือไม่พร้อมที่จะให้ผู้วิจัยเข้าศึกษาผู้วิจัยจะสุ่มเลือกโรงพยาบาลในประเภทเดียวกันที่อยู่ในจังหวัดเดียวกันหรือจังหวัดใกล้เคียงที่อยู่ในเขตเดียวกันแทน

แผนภูมิที่ 3.1 แสดงวิธีการสุ่มตัวอย่างจากโรงพยาบาล

การสังเกตและการวัด (Observations and Measurements)

1. ตัวแปรอิสระ (Independent variables)

1.1 ปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ วิชาชีพ ระดับการศึกษา หน่วยงาน / แผนกที่ปฏิบัติงาน ตำแหน่งงาน (ผู้บริหาร / หัวหน้างาน , ผู้ปฏิบัติ) ประสบการณ์ปฏิบัติงาน ในตำแหน่ง ระยะเวลาที่ปฏิบัติงานในโรงพยาบาล และการได้รับการอบรมเรื่องการบริหาร ความเสี่ยงหรือเรื่องความปลอดภัยของผู้ป่วย

1.2 ลักษณะทั่วไปของโรงพยาบาล ได้แก่ โรงพยาบาลรัฐบาลสังกัด กระทรวงสาธารณสุข (โรงพยาบาลศูนย์หรือโรงพยาบาลทั่วไป โรงพยาบาลชุมชน) และ โรงพยาบาลเอกชน

2. ตัวแปรตาม (Dependent variables) ได้แก่ มุมมองของบุคลากรใน

โรงพยาบาล ต่อบรรยากาศโรงพยาบาลด้านความปลอดภัยของผู้ป่วย โดยแบ่งเป็นด้าน โครงสร้างและความคล่องตัวขององค์กร มาตรฐานการปฏิบัติงาน การเปิดเผยกับการปกป้อง การยอมรับ และการส่งกลับข้อมูล การให้รางวัลและการลงโทษ ความมั่นคงกับการเสี่ยง การให้ความสำคัญกับการฝึกอบรมและพัฒนา

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นจากการศึกษา จากตำรา วารสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ซึ่งแบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถาม ปัจจัยส่วนบุคคล ลักษณะเลือกตอบและเติมคำใน ช่องว่าง จำนวน 7 ข้อ ประกอบด้วย คำถามเกี่ยวกับวิชาชีพ ระดับการศึกษา หน่วยงาน / แผนกที่ ปฏิบัติงานในปัจจุบัน ลักษณะตำแหน่งงาน (ผู้บริหาร / หัวหน้างาน , ผู้ปฏิบัติ) ประสบการณ์ ปฏิบัติงานในตำแหน่ง ระยะเวลาที่ปฏิบัติงานในโรงพยาบาล และการได้รับการอบรมที่เกี่ยวกับ ความเสี่ยงหรือความปลอดภัยต่อผู้ป่วย

ตอนที่ 2 แบบสอบถามบรรยากาศองค์กร ด้านความปลอดภัยของผู้ป่วยในมุม มองของบุคลากรโรงพยาบาล ซึ่งผู้วิจัยสร้างขึ้นจากการตรวจสอบเอกสาร แนวคิดและทฤษฎีที่ เกี่ยวข้องกับองค์ประกอบขององค์กรและความปลอดภัยของผู้ป่วย เป็นข้อคำถามเชิงบวกและ

เชิงลบตามข้อคำถามวัดองค์ประกอบของบรรยากาศองค์กร 7 ด้าน โดยใช้วิธีวัดแบบลิเคิร์ต (Likert's Method) ซึ่งมีลักษณะแบบเลือกตอบ 5 ระดับ คือ เห็นด้วยอย่างยิ่ง เห็นด้วยไม่แน่ใจ ไม่เห็นด้วย ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง จำนวน 28 ข้อ ดังนี้

1. ด้านโครงสร้างและความคล่องตัวขององค์กร จำนวน 8 ข้อ (ข้อ 1 - 8)
2. ด้านมาตรฐานการปฏิบัติงาน จำนวน 5 ข้อ (ข้อ 9 – 13)
3. ด้านการเปิดเผยกับการปกป้อง จำนวน 3 ข้อ (ข้อ 14 – 16)
4. ด้านการยอมรับ และการส่งกลับข้อมูล จำนวน 3 ข้อ (ข้อ 17 – 19)
5. ด้านการให้รางวัลและการลงโทษ จำนวน 2 ข้อ (ข้อ 20 – 21)
6. ด้านความมั่นคงกับการเสี่ยง จำนวน 4 ข้อ (ข้อ 22 – 25)
7. ด้านการให้ความสำคัญกับการฝึกอบรมและพัฒนา จำนวน 3 ข้อ (ข้อ 26 – 28)

ข้อคำถามมีลักษณะของคำถามเชิงบวกและเชิงลบ ดังนี้

1. คำถามเชิงบวกมีจำนวน 20 ข้อ ประกอบด้วยข้อ 1 – 8 , 9 – 11 , 14 – 15 , 18 , 20 – 21 , 23 – 24 , และ 26 - 27
2. คำถามเชิงลบมีจำนวน 8 ข้อ ประกอบด้วยข้อ 12 – 13 , 16 – 17 , 19 , 22 , 25 และ 28

การตรวจสอบความสมบูรณ์และความถูกต้องของแบบสอบถาม

1. ความถูกต้องตามเนื้อหา (Content validity) ผู้วิจัยนำแบบสอบถามไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 3 ท่าน ตรวจสอบรายละเอียดและความถูกต้องของข้อคำถาม พร้อมทั้งขอคำแนะนำในการปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถามให้ถูกต้องเหมาะสม โดยใช้เกณฑ์พิจารณา คือ 2 ใน 3 ของผู้ทรงคุณวุฒิถือว่าเลือกข้อคำถามนั้น

2. ความน่าเชื่อถือ (Reliability) ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อหา ไปทดสอบกับประชากรที่มีลักษณะคล้ายกับประชากรที่ศึกษา จำนวน 30 คน และหาความเชื่อมั่นของแบบสอบถามโดยการหาค่า Cronbach ' s Alpha coefficient และนำไปแก้ไขข้อบกพร่อง โดยหลังจากแก้ไขแบบสอบถามรายข้อทั้ง 28 ข้อแล้ว พบว่าผลรวมของแบบสอบถามมีค่า Alpha coefficient เท่ากับ .876 โดยแสดงดังตารางที่ 3.4

ตารางที่ 3.4 แสดงผลความเชื่อมั่นของแบบสอบถามโดยการหาค่า Cronbach 's Alpha coefficient

ข้อคำถามเกี่ยวกับความคิดเห็นต่อบรรยากาศองค์กร ใช้กับกลุ่มตัวอย่าง (N = 30)	ค่าของ Cronbach 's Alpha coefficient
ด้านโครงสร้างและความคล่องตัวขององค์กร	
1. ผู้บริหารของท่านถือว่าความปลอดภัยของผู้ป่วยเป็นเรื่องสำคัญ	.858
2. ท่านเห็นว่าความผิดพลาดในการดูแลรักษาส่วนใหญ่เกิดจากระบบที่ซับซ้อนเกินไป	.876
3. ในช่วง 1 ปี ที่ผ่านมา โรงพยาบาลของท่านมีการทำกิจกรรมเพื่อเพิ่มความปลอดภัยมากขึ้น	.866
4. ท่านเห็นว่าความผิดพลาดจากการดูแลรักษาส่วนใหญ่เกิดจากคนที่อยู่ในโรงพยาบาล	.868
5. ท่านทราบว่าโรงพยาบาลของท่านมีการกำหนดนโยบายด้านความปลอดภัยของผู้ป่วยไว้เป็นลายลักษณ์อักษรอย่างชัดเจน	.860
6. ผู้บริหารโรงพยาบาลมีการชี้แจงนโยบายด้านความปลอดภัยของผู้ป่วยให้ท่านทราบอย่างชัดเจน	.864
7. โรงพยาบาลของท่านมีนโยบายด้านความปลอดภัยของผู้ป่วยที่สามารถนำมาปฏิบัติได้ง่าย	.864
8. การพัฒนางานด้านความปลอดภัยของผู้ป่วยสามารถเริ่มต้นจากการวิเคราะห์ความผิดพลาดจากการดูแลรักษา	.859
ด้านมาตรฐานการปฏิบัติงาน	
9. ท่านเห็นว่าเมื่อมีโอกาสเกิดความผิดพลาดในการดูแลรักษา โรงพยาบาลของท่านจะตรวจสอบเหตุการณ์ทุกครั้งเพื่อหาทางปรับปรุงแก้ไขเรื่องความปลอดภัย	.859
10. แผนของท่านมีการรายงานเกี่ยวกับความผิดพลาดในการดูแลรักษา เพื่อให้ปรับปรุงแก้ไขให้ผู้ป่วยมีความปลอดภัยยิ่งขึ้น แม้ว่าในบางกรณี ยังไม่ส่งผลเสียต่อผู้ป่วย	.859
11. แผนของท่านมีการกำหนดแนวทางการปฏิบัติเกี่ยวกับความปลอดภัยของผู้ป่วยไว้อย่างชัดเจน	.860

ตารางที่ 3.4 (ต่อ) แสดงผลความเชื่อมั่นของแบบสอบถามโดยการหาค่า Cronbach 's Alpha coefficient

ข้อคำถามเกี่ยวกับความคิดเห็นต่อบรรยากาศองค์กร ใช้กับกลุ่มตัวอย่าง (N = 30)	ค่าของ Cronbach 's Alpha coefficient
ด้านมาตรฐานการปฏิบัติงาน	
12. แผนกของท่านมีบุคลากรที่ไม่ปฏิบัติตามกฎ ข้อ กำหนด หรือนโยบาย ที่กำหนดขึ้นในแผนกบ่อยๆ	.891
13. คู่มือต่างๆที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานของท่านเช่น Clinical Practice Guideline มีความซับซ้อนมาก	.886
ด้านการเปิดเผยกับการปกป้อง	
14. เมื่อเกิดความผิดพลาดในการดูแลรักษาหรือการกระทำที่ไม่ปลอดภัยเกิดขึ้น ท่านยินดีที่จะรายงานให้ผู้บังคับบัญชาและเพื่อนร่วมงานทราบโดยไม่กลัวว่าจะเป็นความผิด	.860
15. บ่อยครั้งที่ท่านเคยรายงานความผิดพลาดที่ท่านปฏิบัติต่อผู้ป่วย โดยที่ยังไม่เกิดผลจากความ ผิดพลาดนั้น	.871
16. ท่านรู้สึกกังวลเมื่อต้องรายงานความผิดพลาดในการดูแลรักษาผู้ป่วยที่เกิดจากการกระทำของ เพื่อนร่วมงานของท่าน	.882
ด้านการยอมรับและการส่งกลับข้อมูล	
17. หัวหน้าของท่านไม่ยอมรับข้อมูลความผิดพลาดในการดูแลรักษาที่ท่านรายงาน	.897
18. ข้อเสนอแนะของท่านได้รับการยอมรับจากหัวหน้าและนำไปสู่การปฏิบัติ	.862
19. โรงพยาบาลของท่านมีขั้นตอนการรายงานความผิดพลาดที่ยุ่งยากซับซ้อน	.889
ด้านการให้รางวัลและการลงโทษ	
20. ควรมีบทลงโทษที่ชัดเจนสำหรับผู้ที่ไม่ละเลยมาตรฐานการดูแลรักษาผู้ป่วย	.871
21. หัวหน้างานของท่านจะไม่กล่าวตำหนิผู้ที่กระทำการดูแลรักษาผิดพลาดหรือกระทำสิ่งที่ไม่ปลอดภัยโดยไม่ตั้งใจ	.871

ตารางที่ 3.4 (ต่อ) แสดงผลความเชื่อมั่นของแบบสอบถามโดยการหาค่า Cronbach 's Alpha coefficient

ข้อคำถามเกี่ยวกับความคิดเห็นต่อบรรยากาศขององค์กร ใช้กับกลุ่มตัวอย่าง (N = 30)	ค่าของ Cronbach 's Alpha coefficient
ด้านความมั่นคงกับการเสี่ยง	
22. ท่านเห็นว่าเพื่อนร่วมงานในแผนกของท่านยังมีความรู้ ความ สามารถไม่เพียงพอที่จะให้การดูแลรักษาผู้ป่วยอย่างปลอดภัย	.886
23. บุคลากรในแผนกของท่านมีความรับผิดชอบในเรื่องความปลอดภัย ของผู้ป่วยอย่างมาก	.863
24. การปฏิบัติงานในแผนกของท่านให้ความสำคัญกับเรื่องความ ปลอดภัยของผู้ป่วยเป็นอันดับต้นๆ	.858
25. ภาระงานของท่านมีผลกระทบต่อความปลอดภัยของผู้ป่วย	.868
ด้านการให้ความสำคัญกับการฝึกอบรมและพัฒนา	
26. โรงพยาบาลหรือแผนกของท่านมีการจัดแสดงหรือนำเสนอข้อมูล ข่าวสารเกี่ยวกับความปลอดภัยของผู้ป่วยอย่างสม่ำเสมอและ ทันสมัย เช่น การจัดนิทรรศการ	.874
27. โรงพยาบาลของท่านมีการจัดอบรมบุคลากรหรือสนับสนุนให้ บุคลากรได้รับการอบรมพัฒนาความรู้ในด้านความปลอดภัย กับผู้ป่วยอย่างต่อเนื่อง	.868
28. ท่านเห็นว่าการได้รับการอบรมด้านความปลอดภัยของผู้ป่วย จะไม่ ช่วยลดความผิดพลาดในการดูแลรักษาและการกระทำที่ไม่ ปลอดภัยต่างๆได้	.894
รวม	.876

การเก็บรวบรวมข้อมูล (Data Collection)

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลดังนี้

1. ทบทวนวรรณกรรมเพื่อเขียนโครงร่างวิจัยและนำเสนอโครงร่างวิจัย
2. เตรียมเครื่องมือในการวิจัย
3. ผู้วิจัยทำหนังสือจากภาควิชาเวชศาสตร์ป้องกันและสังคม คณะแพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ถึงผู้อำนวยการโรงพยาบาลที่ถูกเลือกเข้ามาทำการศึกษา เพื่อขอความร่วมมือในการเข้าไปปฏิบัติงานดำเนินการวิจัยในเขตพื้นที่
4. ผู้วิจัยประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง โดยนำหนังสือจากภาควิชาเวชศาสตร์ป้องกันและสังคม คณะแพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ไปติดต่อประสานงานกับผู้อำนวยการโรงพยาบาลต่างๆเพื่อขอความร่วมมือ พร้อมทั้งชี้แจงวัตถุประสงค์และขั้นตอนการดำเนินการวิจัย
5. ผู้วิจัยดำเนินการเก็บข้อมูลด้วยตนเอง โดยผู้วิจัยนำแบบสอบถามไปให้กลุ่มเป้าหมายตอบแบบสอบถามเองโดยตรง จากนั้นรวบรวมแบบสอบถาม ให้ครบตามจำนวนพร้อมตรวจสอบความถูกต้องครบถ้วนของข้อมูลก่อนออกจากพื้นที่เก็บข้อมูล
6. สร้างคู่มือการลงรหัส
7. แปลข้อมูลที่ได้เป็นรหัสตามคู่มือการลงรหัสที่จัดเตรียมไว้ บันทึกข้อมูลด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์

การวิเคราะห์ข้อมูล (Data Analysis)

หลังจากเก็บรวบรวมข้อมูล สร้างแฟ้มข้อมูล และตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูลที่บันทึกในแฟ้มข้อมูลแล้ว ผู้วิจัยได้ดำเนินการประมวลผล โดยมีรายละเอียดดังนี้

ขั้นตอนที่ 1

ปรับเปลี่ยนระดับความคิดเห็นจาก 5 ระดับ ให้เหลือเพียง 2 ระดับ เพื่อจำแนกกลุ่มผู้แสดงความคิดเห็นต่อบรรยากาศองค์กรออกเป็น 2 กลุ่ม คือ กลุ่มที่เห็นด้วยกับบรรยากาศองค์กรและกลุ่มที่ไม่เห็นด้วยกับบรรยากาศองค์กร ดังนี้

กลุ่มที่	ระดับความคิดเห็นของบุคลากรโรงพยาบาล	
	จากเดิม แบ่งเป็น 5 ระดับ	ปรับให้เหลือเพียง 2 ระดับ
1	- เห็นด้วยอย่างยิ่ง - เห็นด้วย	- กลุ่มเห็นด้วย
2	- ไม่แน่ใจ - ไม่เห็นด้วย - ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	- กลุ่มไม่เห็นด้วย

การปรับระดับความคิดเห็นของบุคลากรให้เหลือเพียง 2 กลุ่ม เนื่องจากผู้วิจัยจะนำมาใช้ประโยชน์ในการหาค่าความถี่ และร้อยละ ของบรรยากาศองค์กรในแต่ละข้อคำถามของแต่ละองค์ประกอบของบรรยากาศองค์กรเพื่อถ่ายทอดการมองภาพรวมของกลุ่มบุคลากรที่เห็นด้วยและไม่เห็นด้วยกับบรรยากาศองค์กร

ขั้นตอนที่ 2

หลังจากปรับเปลี่ยนระดับความคิดเห็นของบุคลากร ให้เหลือเพียง 2 กลุ่มแล้ว ผู้วิจัยได้กำหนดให้บรรยากาศองค์กรมีคะแนนเป็น 1 และ 0 โดยที่

คะแนน เท่ากับ 1 ถือว่าเป็นบรรยากาศองค์กรเชิงบวก

คะแนน เท่ากับ 0 ถือว่าเป็นบรรยากาศองค์กรเชิงลบ

โดยการให้คะแนนของบรรยากาศองค์กรนั้นจะเป็นไปตามลักษณะของข้อคำถามเชิงบวกหรือเชิงลบ ดังนี้

ลักษณะของคำถาม	เกณฑ์การให้คะแนน	
	กลุ่มเห็นด้วย	กลุ่มไม่เห็นด้วย
เชิงบวก	1	0
เชิงลบ	0	1

ขั้นตอนที่ 3

นำคะแนนความคิดเห็นต่อบรรยากาศองค์กร ในแต่ละข้อของแต่ละด้านของบรรยากาศองค์กรมาบวกเป็นผลรวมของคะแนนในแต่ละด้านของบรรยากาศองค์กร

บรรยากาศองค์กร	จำนวนข้อ	คะแนนเต็ม	มัธยฐาน
1. ด้านโครงสร้างและความคล่องตัวขององค์กร	8	8	6
2. ด้านมาตรฐานการปฏิบัติงาน	5	5	3
3. ด้านการเปิดเผยกับการปกป้อง	3	3	2
4. ด้านการยอมรับ และการส่งกลับข้อมูล	3	3	2
5. ด้านการให้รางวัลและการลงโทษ	2	2	1
6. ด้านความมั่นคงกับการเสี่ยง	4	4	2
7. ด้านการให้ความสำคัญกับการฝึกอบรมและพัฒนา	3	3	2
รวม	28	28	

ขั้นตอนที่ 4

1. หาค่ามัธยฐาน (median) ของคะแนนบรรยากาศองค์กรในแต่ละด้าน
2. แบ่งกลุ่มผู้ที่แสดงความคิดเห็น ต่อบรรยากาศองค์กรในแต่ละด้านออกเป็น 2 กลุ่ม โดยใช้ค่ามัธยฐานเป็นตัวกำหนดกลุ่ม เพื่อนำข้อมูลที่ได้จากการแบ่งกลุ่มไปใช้ประโยชน์ในการวิเคราะห์หาความสัมพันธ์ระหว่างบรรยากาศองค์กรกับลักษณะส่วนบุคคล และลักษณะหรือประเภทของโรงพยาบาล ดังนี้

กลุ่มที่ 1 หมายถึง กลุ่มผู้ที่มีระดับคะแนนรวมของบรรยากาศองค์กรในแต่ละด้านมากกว่าหรือเท่ากับค่ามัธยฐาน (median) หรือเรียกว่ากลุ่มผู้ที่แสดงความคิดเห็นเชิงบวกต่อบรรยากาศองค์กรมากกว่าหรือเท่ากับค่ามัธยฐาน (median)

กลุ่มที่ 2 หมายถึง กลุ่มผู้ที่มีระดับคะแนนรวมของบรรยากาศองค์กรในแต่ละด้านน้อยกว่าค่ามัธยฐาน (median) หรือเรียกว่ากลุ่มผู้ที่แสดงความคิดเห็นเชิงบวกต่อบรรยากาศองค์กรน้อยกว่าค่ามัธยฐาน (median)

เมื่อดำเนินการปรับเปลี่ยนข้อมูลตามลำดับขั้นตอนแล้วนำข้อมูลมาประมวลผล โดยใช้สถิติ ดังนี้

1. ใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive statistics) มีรายละเอียดดังนี้

1.1 ข้อมูลเชิงปริมาณ (Quantitative data)

- บัณฑิตส่วนบุคคล ได้แก่ ประสบการณ์ปฏิบัติงานในตำแหน่ง (เป็นจำนวนปี) และระยะเวลาที่ปฏิบัติงานในโรงพยาบาล (เป็นจำนวนปี) สรุปโดยใช้ค่าเฉลี่ย และ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน นำเสนอเป็นตาราง

1.2 ข้อมูลเชิงคุณภาพ (Qualitative data)

- บัณฑิตส่วนบุคคล วิชาชีพ การศึกษา ลักษณะตำแหน่งงาน (ผู้บริหาร / หัวหน้างาน , ผู้ปฏิบัติ) หน่วย / แผนกที่ปฏิบัติงาน และการได้รับการอบรมเรื่องความปลอดภัยของผู้ป่วย การบริหารความเสี่ยง สรุปโดยใช้ความถี่ ร้อยละ สัดส่วนเสนอเป็นตาราง

- ลักษณะทั่วไปหรือประเภทของโรงพยาบาล (โรงพยาบาลรัฐบาล , เอกชน) สรุปโดยใช้ความถี่ ร้อยละ นำเสนอเป็นตาราง

2. การใช้สถิติอนุมาน (Inferential statistics) ทดสอบความสัมพันธ์ของค่าเฉลี่ย

ข้อมูลเชิงคุณภาพและคุณภาพ เช่น บัณฑิตส่วนบุคคลและลักษณะของโรงพยาบาล กับมุมมองของบรรยากาศขององค์กรด้านความปลอดภัยของผู้ป่วย (nominal กับ nominal) ใช้ Chi-square test (χ^2)